

Текст № 18 Калабокка и Пөнегесса / Kalabokka und Pönegessa

1. Ёлыкв̄ат варкыкв̄ат әра пәјассәқи. 2. Табыштјаннән ёква Йди. 3. Непт Калабокка. 4. Өтәт мөта. 5. Әзавәт кваннатән пөјергу шөтт, а Калабокканә тичәтт. 6. Тан мәтқән кұнаң варқык мәтәм ок тәзалджимбет. 7. Тәзалджименджал Пөнегесса төнджа и әмджа шт. 8. Әзти әвәт кваннақи шотт пөјергу. 9. Калабокка қала палгәлың. 10. Йвәт кыбыжо павәм и сәлдсә пөқән и сәллә қваттыт. 11. Әда и әва қай чәнчәқы, Пөнегесса төнджа машишм амгу. 12. А матт кәба паузе тап Пөнегессам мадженджав. 13. Кәба павәмт сәлешпәт, а онджа ләра мәдәмт тәзалджимбәт. 14. Қате мылә өнтит, қайта чәджа тоблантсе муджуватп'е. 15. Калабокка кәба паундсе коптән ылонт аттеда. 16. Пөнегесса мәт шөрна, Калабоккам коптән ылоқонто чатчит, ондж пиреқынт и Калабоккам пөлледит. 17. Калабокканнән еја кәба пав. 18. Әмта Пөнегессан паргеқән, кәба паонтсә паргеқынт та тө поджалджешпат. 19. Пөнегесса чәнча: Калабокка, Калабокка, маннани паргев рк поджалджешпел. 20. А Калабокка паргеқын на кыбыжо паокантсә пөнегессан шүдем тоқоллә қваттыт. 21. А Пөнегесса чәнча: Калабокка, Калабокка, мат шүдем әк тоқолешпел. 22. Мат ташт төденджак шт. 23. Пөнегесса Калабоккам төтәт моқонә эле. 24. Калабоккан оыт тарыт Пөнегесса көгалбат, олтаргәлыт қәлымба. 25. Пөнегесса пөнә чәнджа и қванн. 26. Калабокка мешеләчлә қала и олтаргәлың. 27. Үдәмын төвақ әдат и әват, а Калабокка мешеләчлә еппа и олтаргәлың. 28. Әсти әвот сөқындақи Калабокканә, олтаромт ку қадәбумбал и мешеләчант? 29. А Калабокка кадәшпат: машишм тишшиа (чича) лөссым пөлджирса. 30. И мимбин (тилди нилди) лөссым пөлджирса. 31. Тәпти тел әзыт әвот кұнай аза қваннәқий (қваннәқ), мәт теләдәгу (тәләдәгу) қалақи. 31. Әзыт и әвыт чаннә түри қвалыт нындепом әнәт томн (топт) қамдәжәқий,

а онджи мадат шедой плеккант ныледәқий. 33. Азыт пет ӱндат, петсе ныңга, петсе ныледа. 34. А паят а̄вот соммай пō ӱндәт. 35. А Калабокканә чәнчәқий: а тат, Калабокка, мадым тазалджимбел. 36. Калабокка lāра, пōндсә қатәлышпат қаимта, онтадын Пōнегесса чәджа. 37. Мāt шәрешпа, Пōнегесса мадат том а̄занныт, қwәлын н̄ындепонт т̄уелджә и нуққылwallä ēlle āлде. 38. И нашт қарон азыт и а̄вот, азыт петсә Пōнегессан олом паданныт, Пōнегессам қwаннәқи. 39. Пōнә варқ т̄жжомом паннәқи. 40. Пōнегессам на варқ т̄жжомнә тәджәқи. 41. Пōнегессам т̄ү авешпат, Пōнегессан теулат қолциватпlä т̄уондок тō ēле нақтырнәтт. 42. Пōнегессам т̄ү амныт, и таперта ēlәтт и варкәтт. 43. И Калабокка най орумба, и Пōнегессала най т'әңгвәтт.

1. Жили были старик со старухой. 2. У них был сын их. 3. Имя его Калабокка. 4. Весна пришла. 5. Отец-мать пошли дрова заготовливать в лес, а Калабокку наказывают: 6. «Ты дома молча, сильно в избе не шуми. 7. Если шуметь будешь, Пёнегесса придёт и съест тебя.» 8. Отец и мать ушли в лес дрова готовить. 9. Калабокка остался один. 10. Взял маленький ножик и об точильный камень точить стал. 11. Отец и мать что мне говорили: Пёнегесса придёт меня съесть. 12. А я маленьким ножом Пёнегесса зарежу. 13. Маленький ножик точит, сам песни поёт, в доме шумит. 14. Вскоре слышит, кто-то идёт, ногами стучит. 15. Калабокка с маленьким ножом под кровать спрятался. 16. Пёнегесса в дом зашел, Калабокка из-под кровати вытащил к себе (в себя) и Калабокка проглотил. 17. У Калабокка есть маленький нож. 18. Сидит у Пёнегесса в брюхе, маленьким ножом туда-сюда колет. 19. Пёнегесса и говорит: «Калабокка, Калабокка, в моём брюхе не тыкай меня». 20. А Калабокка в брюхе этим маленьким ножиком Пёнегесса по сердцу стал тыкать. 21. Пёнегесса говорит: «Калабокка, Калабокка, моё сердце не тычь. 22. Я тебя обратно выблюю». 23. Пёнегесса Калабокка выблевал обратно. 24. У Калабокка волосы облезли все, он без волос остался. 25. Пёнегесса на улицу вышел и ушел. 26. Калабокка больным остался и без волос. 27. Вечером пришли отец его и мать, а Калабокка, болея, лежит и без волос. 28. Отец и мать спрашивают Калабокка: «Волосы свои куда девал и болеешь?» 29. А Калабокка рассказывает: «Меня страшный черт глотал. 30. Вот такой черт меня гло-

тал». 31. На завтрашний день отец и мать никуда не пошли, дома днеть остались. 31. Отец и мать полное корыто рыбьей слизи у порога налили, а сами по обеим сторонам двери встали. 33. Отец топор взял, с топором стоит, с топором встал. 34. А мать пест от ступки взяла. 35. Калабокку говорят: «Ты, Калабокка, в доме шуми!». 36. Калабокка поёт, палкой колотит, что-то слышат – Пёнегесса идёт. 37. В избу заходит, Пёнегесса через порог перешагнул, на рыбью слизь наступил, поскользнувшись, упал. 38. И в это время отец и мать, отец топором Пёнегесса голову отрубил, Пёнегесса убили. 39. На улице большое огнище развели. 40. Пёнегесса в это большое огнище бросили. 41. Пёнегесса в огне горит, зубы Пёнегесса со щелчком (цокая) от огня прочь летят. 42. Пёнегесса сгорел, и теперь то живут и пожидают. 43. И Калабокка теперь вырос, и Пёнегессов теперь нет.

1. Es waren einmal ein alter Mann und eine alte Frau. 2. Sie hatten einen Sohn. 3. Sein Name war Kalabokka. 4. Der Frühling kam. 5. Die Eltern gingen in den Wald, um Holz zu holen, und sagten zu Kalabokka: 6. „Sitz schweigend zu Hause, lärme nicht zu sehr im Haus. 7. Wenn Du lärmst wirst, kommt Pönegessa und frisst dich.“ 8. Die Eltern gingen in den Wald Holz holen. 9. Kalabokka blieb alleine. 10. Er nahm ein kleines Messer und schlopf es auf einem Schleifstein. 11. Was mir die Eltern gesagt haben: Pönegessa kommt mich fressen. 12. Und ich schneide ihn mit dem kleinen Messer. 13. Er schleift das Messer, singt Lieder, lärmt im Haus. 14. Bald hört er jemanden kommen, stampfen. 15. Kalabokka versteckte sich mit seinem kleinen Messer unter dem Bett. 16. Pönegessa trat ins Haus ein, zog Kalabokka unter dem Bett zu sich (in sich) und verschluckte Kalabokka. 17. Kalabokka hat ein kleines Messer. 18. Er sitzt in Pönegessas Bauch, sticht hin und her mit dem kleinen Messer. 19. Pönegessas sagt: „Kalabokka, stich mich nicht in meinem Bauch.“ 20. Und Kalabokka fing an im Bauch mit diesem kleinen Messer Pönegessa ins Herz zu stechen. 21. Pönegessas sagt: „Kalabokka, Kalabokka, stich mein Herz nicht. 22. Ich kotze dich aus.“ 23. Pönegessa kotzte Kalabokka aus. 24. Kalabokka haarte sich, er blieb ohne Haare. 25. Pönegessa ging nach draußen und ging weg. 26. Kalabokka blieb krank und ohne Haare. 27. Am Abend kamen sein Vater und seine Mutter, und Kalabokka liegt krank und ohne Haare da. 28. Die Eltern fragen Kalabokka: „Wo sind deine Haare geblieben und warum liegst du hier krank?“ 29. Und Kalabokka erzählt: „Ein schrecklicher Teufel hat mich verschluckt. 30. So ein Teufel hat mich verschluckt.“ 31. Am nächsten Tag gingen der Vater und die Mutter nirgendwohin, sie blieben am

Tag zu Hause. 32. Die Eltern gossen Fischschleim in einen Trog und stellten ihn an der Schwelle, und sich selbst stellten an die beiden Türseiten. 33. Der Vater nahm eine Axt, stand mit der Axt, stellte sich mit der Axt [an die Türseite]. 34. Und die Mutter nahm eine Reibkeule. 35. Sie sagen zu Kalabokka: „Du, Kalabokka, lärme im Haus!“ 36. Kalabokka singt, klopft mit dem Stock, sie hören etwas – Pönegessa kommt. 37. Er ging ins Haus, Pönegessa überschritt die Schwelle, trat auf Fischschleim, rutschte aus. 38. Und in dieser Zeit hackte der Vater Pönegessas Kopf mit der Axt ab, sie töteten Pönegessa. 39. Draußen machten sie ein großes Feuer. 40. Sie warfen Pönegessa in dieses große Feuer. 41. Pönegessa brennt im Feuer, seine Zähne fliegen klappernd aus dem Feuer weg. 42. Pönegessa ist verbrannt, und jetzt leben sie wohl. 43. Und Kalabokka ist jetzt aufgewachsen, und Pönegessas gibt es nicht mehr.